

Suhdanne- näkymät

ELOKUU 2019

Sisällysluettelo

Yhteenveto	1
Kansainvälinen talous.....	4
Ulkomaankauppa	7
Yksityiset kulutusmenot	10
Investoinnit.....	13
Tuotanto	16
Teollisuustuotanto	19
Työllisyys.....	22
Hinnat ja kustannukset.....	25
Julkinen talous.....	28
Yhteenveto talousennusteista	31

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Hannu Kaseva, tutkija

Suhdannenäkymät elokuussa 2019

- > Euroalueen teollisuus synkentää suhdannekuvaa...
- > ...ja USA:n ja Kiinan välinen kauppasota kärjistyy edelleen...
- > ...mutta Suomen tavaravienti ui vielä vastavirtaan
- > Tehdasteollisuuden tuotanto ja vähittäiskauppa kasvussa
- > Työmarkkinoilla myönteinen kehitys hidastunut

Teollisuus painaa euroalueen näkymiä

Euroalueen talouden luottamusindikaattori koheni hieman toukokuussa, mutta kääntyi sitten uudelleen laskuun kesä-heinäkuussa. Kuluttajien, vähittäiskaupan ja palveluajon luottamus on ollut kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina tarkasteltuna suhteellisen vakaa ja rakentamisen pienessä laskussa, mutta teollisuuden luottamus on ollut jyrkässä pudotuksessa. Se oli huomattavan korkealla vuoden 2018 alussa, minkä jälkeen aleneminen on ollut jatkuva.

Myös OECD:n julkaisema CL (Composite Leading) -indikaattori, joka ennakoii bkt:n kasvua kuusi kuukautta etukäteen, on Suomen kaksoisvienti-painoilla painotettuna edelleen heikentynyt.

Suomessa luottamus (3 kk lka) on hieman parantunut vähittäiskaupassa ja palveluajonaloilla, mutta heikentynyt kuluttajilla, teollisuudessa ja rakentamisessa. Suomen CL-indikaattori on laskussa.

Rahapolitiikka kääntymässä kevyemmäksi

Yhdysvaltojen keskuspankki alensi ohjaukorkoaan 0,25 prosenttiyksikköä kääntäen siten korot pitkältä aikaa laskuun. Käännös tapahtui historiallisen matalalla korkotasolla. Uusin Chicago Business Barometer USA:n taloudesta heikkeni selvästi edellisestä kuukaudesta. Myös EKP aloittanee uudelleen rahapolitiikan elvytyksen.

Uudet puheet ja teot (tullien asettaminen) ovat heikentäneet Yhdysvaltojen ja Kiinan välisiä kauppasuhteita. Pörssit ja valuutat ovat reagoineet kielteisesti.

Tuotannon kasvun trendi tasoittunut

Suomessa tuotannon kasvu on suhdannekuvaajan perusteella hidastunut. Muutos trendissä edellisestä kuukaudesta painui toukokuussa 0,06 prosenttiin.

Maalis-toukokuussa kausitasoitettu tuotanto kasvoi kuitenkin 0,6 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajanjaksosta. Tahti on hieman hidastunut, mutta se oli kuitenkin nopeampaa kuin viime syksynä ja talvella. Tammi-toukokuussa 2019 kasvua kertyi 1,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Tavaravienti on kuitenkin kasvussa

Maalis-toukokuussa tavaraviennin määrä kasvoi 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Vauhti oli hitaampi kuin vuoden alussa, mitä osittain selittää laivatoimitus. Ilman muita kulkuneuvoja (muut kuin moottoriajoneuvot), tavaraviennin kausitasoitettu määrä oli maalis-toukokuussa melkein kolme prosenttia korkeampi kuin joulukuussa. Viennin kasvu on pitkälti metalliteollisuuden toimialojen varassa. Metsäteollisuuden viennin määrä on supistunut.

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä kasvoi maalis-toukokuussa 2,2 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 0,4 prosenttia joulukuusta.

helmikuusta. Metsäteollisuus supistuu, mutta kemian teollisuus on hieman plussalla talvikuukausista ja metalliteollisuus vielä hieman tätäkin enemmän.

Vähittäiskaupan myynnin määrä on uudelleen piristynyt, mikä selittää myös vähittäiskaupan luotamuksen kasvua.

Työttömien määrän väheneminen hidastunut

Työllisyysasteen trendi nousi kesäkuussa 72,5 prosenttiin. Nykyisillä tilastoilla se oli 72,4 prosenttia joulou-toukokuussa. Kun dataa tulee lisää, historiallinen trendi muuttuu. Työttömyysasteen trendi oli nyt 6,5 prosenttia.

Vuoden takaiseen verrattuna työvoiman määrä kasvoi huhti-kesäkuussa 0,2 prosenttia ja työllisten

määrä 0,8 prosenttia. Työttömien määrä supistui kuusi prosenttia. Työttömien määrän väheneminen on selvästi hidastunut niin Tilastokeskuksen kuin työministeriönkin tilastojen mukaan.

Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. maailmankaupan ja talouskasvun hidastuminen mm. euroalueella, Yhdysvaltain kaupp- ja finanssipolitiikka, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, brexit, Kiinan talouskunto ja -kehitys sekä velkaantuminen laajemmin erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut kuplia varallisuusarvoihin maailmantaloudessa. Geopoliittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maapalloa.

Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

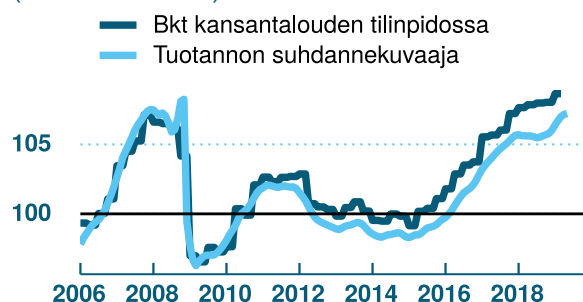
	2018 Marras	2018 Joulu	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä
Kuluttajahinnat ¹⁾	1,3	1,2	1,1	1,3	1,1	1,5	1,2	1,0	
Suhdannekuvaaja ^{1) 2)}	0,0	-0,8	0,7	1,4	1,5	1,8	0,8		
3 kk euribor-korko	-0,32	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,33	-0,36
Työllisyysasteen trendi	72,2	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	72,5	
Työttömyysasteen trendi	6,8	6,7	6,6	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5	

¹⁾ Vuosimuutos, %

²⁾ Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu.

Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan keskuspankki.

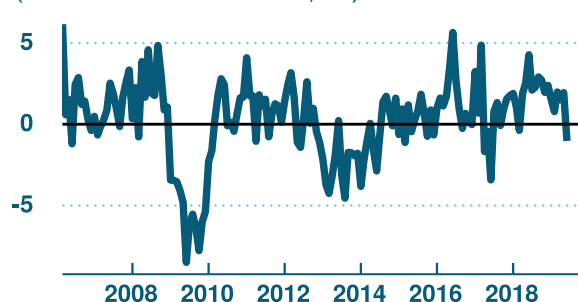
Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)

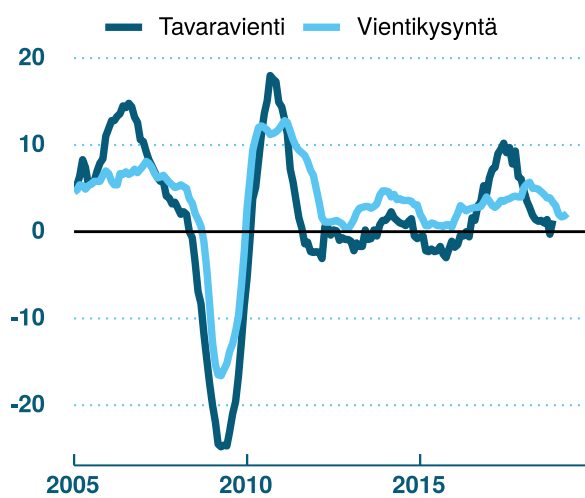
Lähde: Tilastokeskus.

Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 2019	Ennuste 2020	Korjaustarve 2019	Korjaustarve 2020
Bkt	1,4	1,2		
Tuonti	0,3	2,3		
Vienti	2,7	2,4		
Investoinnit	1,1	1,0		
Kulutus	1,1	1,1		
Teollisuustuotanto	2,0	1,5		
Työttömyysaste, %	6,7	6,7		
Inflaatio, %	1,2	1,4		
Euribor 3 kk, %	-0,2	-0,1		

Lähde: Suhdanne 2019:1.

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (%)

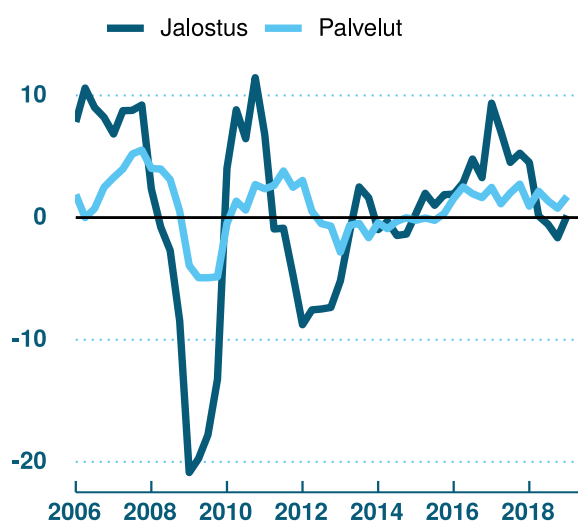

Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, omat laskelmat.

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuoksilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.

Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk:n lka (keskistetty).

Arvonlisäyksen muutos edellisestä vuodesta (%)

Lähde: Tilastokeskus.

Euroalueen talouskasvu jatkui vuoden toisella neljänneksellä

> Trump asetti 10 prosenttin tullin 300 miljardin arvoiselle Kiina-tuonnille

> Yhdysvaltojen keskuspankki Fed laski ohjauskorkoa 0,25 prosenttiyksiköllä

> Eurolla saa jo 10,8 Ruotsin kruunua

> Englannin punta heikentynyt Boris Johnsonin pääministerivalinnan jälkeen

Euroalueen talouskasvu 0,2 prosenttia toisella neljänneksellä

Euroalueen bruttokansantuote kasvoi 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä huhti-kesäkuussa Eurostatin ennakkotietojen perusteella. Bkt:n kasvu hidastui tammi-maaliskuusta, jolloin bkt kasvoi vielä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvun hidastuminen oli kuitenkin odotusten mukaista. Euroalueen suurimmista talouksista saatujen ennakkotietojen perusteella Ranskan talous kasvoi huhti-kesäkuussa 0,4 prosenttia, Italian talous 0,0 prosenttia ja Espanjan talous 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Saksan talouskasvun odotetaan olleen hyvin lähellä nolaa huhti-kesäkuussa.

Euroalueen inflaatio 1,1 prosenttia heinäkuussa

Euroalueen inflaatio oli heinäkuussa 1,1 prosenttia Eurostatin ennakkotietojen perusteella. Inflaatio hidastui kesäkuusta, jolloin se oli vielä 1,3 prosenttia. Inflaation hidastumisen taustalla oli erityisesti energian hintojen nousun hidastuminen: energian hinnat nousivat heinäkuussa enää 0,6 prosenttia vuoden takaisesta, kun vielä kesäkuussa ne nousivat 1,7 prosenttia vuoden takaisesta. Myös energian ja prosessoimattoman ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio hidastui heinäkuussa 1,1 prosenttiin edelliskuun 1,3 prosentista. Toisaalta pohjainflaatio on pysytellyt reilun prosentin tasolla koko alkuvuoden – eikä siis ole kiihtynyt lainkaan, kuten Euroopan keskuspankki on odottanut.

Fed laski ohjauskorkoa 0,25 prosenttiyksiköllä

Yhdysvaltojen keskuspankki Fed laski ohjauskorkoa 0,25 prosenttiyksiköllä vaihteluvälille 2,00 – 2,25. Koronlasku oli markkinaodotusten mukainen. Samalla Fedin pääjohtaja Powell ilmoitti, että keskuspankin taseen supistaminen lopetetaan toistaiseksi. Tähän mennessä keskuspankin tasetta on supistettu vuonna 2017 saavutetusta 4,5 biljoonasta 3,8 biljoonaan dollariin. Fed kevensi siten rahapolitiikkaa kahta kautta. Markkinoilla myös odotetaan, että Fed jatkaa koronlaskuja kuluvan vuoden aikana. Niinpä Powellin lehdistötilaisuudessa käyttämä ilmaisu ”noususyklin keskellä” tehdystä korkojen laskusta otettiin markkinoilla vastaan kielteisesti. Toisaalta Powell viesti puheessaan, että koronlaskuja jatketaan, mikäli talousnäköymien heikentyminen ja inflaation hidastuminen jatkuvat.

Teollisuustuotanto ja hinnat (%-muutokset)

	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	3 kk ³⁾	Kum ²⁾ 2018/19 ⁴⁾	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Teollisuustuotanto									
G7 ¹⁾ : kk/kk, vuositasolla	-0,4	0,6			-0,1	0,3	2,3	0,9	1,6
EU-28	0,3	0,3			0,4	0,6	0,2	1,0	1,6
Euroalue	-0,3	-0,5			0,4	0,1	-0,1	0,7	1,6
Suomen 12 vientimaata ¹⁾ , %	0,0				-0,4	-0,5	1,8	0,8	1,6
Kuluttajahinnat									
EU-15 ²⁾	1,7	1,3	1,3		1,1	1,2	1,7	1,4	1,6
Euroalue, harmonisoitu	1,7	1,2	1,3	1,1	0,9	1,1	1,8	1,4	1,6
Suomen 14 vientimaata ²⁾	1,9	1,6	1,6		1,1	1,4	1,8	1,5	1,7
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia, HWWA-ind., %	-4,7	-8,6	-3,2	5,6	1,5	0,9	1,8	-4,3	1,2
Raakaöljy, USD/tyynyri, taso	71,4	70,2	63,0	64,2	-2,7	65,1	72,8	65,0	67,0

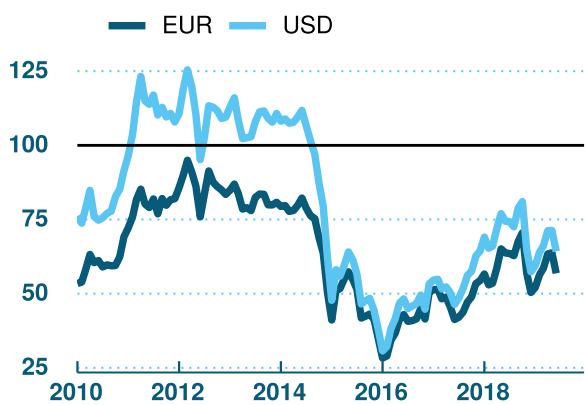
¹⁾ Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo.

²⁾ Laskettu kansallisista indekseistä.

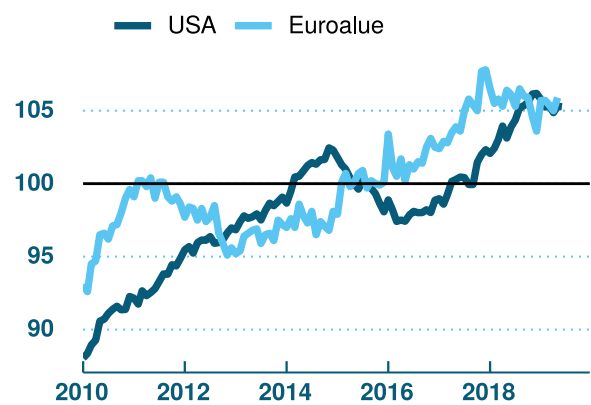
³⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta.

⁴⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2019 ja HWWA-indeksin osalta muutosta v. 2019.

Lähteet: Tilastokeskus, OECD, Bloomberg, Suhdanne 2019:1.

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta
(USD/barreli, Brent)

Lähde: Bloomberg.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind 2015=100)

Lähde: OECD.

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	Viim.	3 kk ka	2018 ka	2019 ¹⁾
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,33	-0,37	-0,38	-0,34	-0,32	-0,34
USA, Libor	2,68	2,61	2,59	2,53	2,40	2,29	2,24	2,41	2,31	2,44
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Iso-Britannia	0,88	0,84	0,82	0,80	0,78	0,77	0,77	0,79	0,72	0,81
Ruotsi, Stibor	-0,07	-0,04	-0,01	-0,03	-0,02	-0,05	-0,06	-0,04	-0,50	-0,05
Euribor, 12kk	-0,11	-0,11	-0,11	-0,13	-0,19	-0,28	-0,30	-0,20	-0,17	-0,21

Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %

USA	2,7	2,6	2,5	2,4	2,1	2,0	1,8	2,2	2,9	2,3
Saksa	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,3	-0,5	-0,2	0,5	-0,2
Ranska	0,5	0,4	0,4	0,3	0,1	-0,1	-0,2	0,1	0,8	0,2
Italia	2,8	2,5	2,6	2,6	2,3	1,7	1,5	2,2	2,6	2,1
Espanja	1,2	1,1	1,1	0,9	0,5	0,4	0,2	0,6	1,4	0,7
Belgia	0,7	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0	-0,2	0,2	0,8	0,2
Kreikka	3,9	3,8	3,4	3,4	2,7	2,1	2,0	2,7	4,2	2,8
Portugali	1,6	1,3	1,2	1,0	0,6	0,5	0,3	0,7	1,8	0,8
Irlanti	0,9	0,7	0,6	0,5	0,3	0,1	0,0	0,3	1,0	0,4
Suomi	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,6	0,1

Helmi Maalis Huhti Touko Kesä Heinä Viim. %, 3 kk %, 12 kk %, v. alusta²⁾**Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (indeksi, 2008/12=100)**

Eurobloc 300	157,3	162,0	167,6	163,2	163,1	167,6	162,1	0,0	-1,3	7,4
SP 500, USA	313,7	319,5	330,9	325,3	329,3	341,4	334,1	3,2	7,3	12,5
Nikkei 300, Japani	189,9	191,5	193,0	185,8	185,2	189,3	185,0	-1,9	-6,5	0,4
Hex, yleisindeksi	179,5	181,9	182,0	171,7	172,0	174,8	170,4	-4,0	-7,0	-1,6

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10v.		Euron val.kurssit paik. valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2018	2,31	-0,32	2,91	0,46	1,18	130,41	7,81	0,88	10,26	74,1
2019/7	2,29	-0,37	2,05	-0,34	1,12	121,41	7,72	0,90	10,56	70,9
2019e	2,6	-0,2	..	..	1,14	130,2	7,85	0,90	10,31	73,4
2020e	2,6	-0,1	..	..	1,14	130,2	7,85	0,9	10,31	73,4

¹⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi.²⁾ Vertailulukuna tammikuun keskiarvo.

Tavaraviennin määrä kääntyi toukokuussa vahvaan vajaan 8 prosentin kasvuun

> Moottoriajoneuvojen vienti lisääntyi tuntuvasti huhti- ja toukokuussa

> Metsäteollisuuden ja rakennusaineteollisuuden vienti supistui viimevuotisesta

> Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonti on vähentynyt viime syyskuusta asti

> Investointitavaroiden ja kuljetusvälineiden tuonti kasvaa reippaasti

Metallien jalostuksen ja öljytuotteiden viennin määrä kasvoi merkittävästi toukokuussa

Kansantalouden tilinpidon kesäkuun puolivälissä julkaistujen tietojen mukaan koko viennin määrä kasvoi 1,1 prosenttia vuonna 2018, aikaisempi luku oli 1,5 prosenttia. Tavaraviennin kasvulukua korjattiin prosentista 0,5 prosenttiin ja palveluiden viennin volyymin kasvulukua 2,8 prosentista 2,6 prosenttiin.

Tavaraviennin määrä kohosi toukokuussa 7,6 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Eniten kasvoivat metallien jalostuksen ja öljytuotteiden viennin määrä, molemmat runsaat 23 prosenttia vuodentakaisesta. Kaasuputkia vietiin avomerelle ja Venäjälle yhteensä 176 miljoonan euron arvosta, mikä tuntuvasti nosti metallien jalostuksen vientiä. Elintarvikkeiden viennin kasvu jatkui vajaan 13 prosentin tahtia. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääkeaineet) vientimäärä nousi vajaan 12 prosenttia edellisvuodesta. Moottoriajoneuvojen viennin määrä kohosi toukokuussa 11 prosenttia vuodentakaisesta, kun autoja vietiin 12 756 kappaletta. Koneiden ja laitteiden viennin määrä kehittyi edelleen odotusten mukaisesti, toukokuussa kasvua kertyi vajaan 8 prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden viennin määrä lisääntyi vain prosentin, koska sähkölaitteiden viennin määrä putosi runsaat 9 prosenttia. Paperiteollisuuden vientimäärä laski runsaan prosentin vuodentakaisesta, alan vienti on nyt supistunut viisi kuukautta peräkkäin.

Vain teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä laski toukokuussa vuodentakaisesta

Kesäkuussa julkaistujen kansantalouden tilinpidon korjattujen neljännesvuositietojen mukaan tavaratuonnin määrä supistui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia vuodentakaisesta eikä 6 prosenttia kuten aiemmin ilmoitettiin. Tullitilastojen arvoja deflatoimalla saadaan tulokseksi, että tavaratuonti olisi vähentynyt 2,5 prosenttia.

Tavaratuonnin määrä lisääntyi huhtikuussa 4,3 prosenttia ja toukokuussa 3,1 prosenttia vuodentakaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä.

Poltto- ja voiteluaineiden tuonnin määrä kasvoi toukokuussa 5,9 prosenttia vuodentakaisesta ja investointitavaroiden tuonnin määrä (ml. kuljetusvälineet) nousi 5,6 prosenttia. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä (ml. kuljetusvälineiden osat ja tarvikkeet) supistui 3,3 prosenttia viimevuotisesta. Hyödykeryhmän tuonti on vähentynyt yhtäjaksoisesti viime syyskuusta asti. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä jäi tammi-toukokuussa 5,4 prosenttia vuodentakaisesta pienemmäksi.

Kestokulutustavaroiden tuonnin määrä (ml. henkilöautot) kohosi toukokuussa 7,1 prosenttia edellisvuodesta. Puolikestävien- ja kertakulutustavaroiden tuonnin määrä lisääntyi 6,8 prosenttia.

Ulkomaankauppa ja vaihtotase (%-muutokset ja mrd. euroa)

	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	3 kk ¹⁾	Kum ²⁾	2018 ³⁾	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Tavaroiden vienti										
-määrä, %-muutos	4,0	-0,7	-3,4	7,6		-3,2	3,2	0,5	2,6	2,1
-hinta, %-muutos ⁴⁾	2,8	1,8	1,1	-0,2	-1,5	0,7	1,1	5,2	0,5	0,7
Tavaroiden tuonti										
-määrä, %-muutos	-0,5	-3,9	4,3	3,1		2,4	-0,1	2,9	0,8	1,7
-hinta, %-muutos ⁴⁾	1,9	1,8	1,5	-0,7	-2,6	0,7	0,5	4,1	-0,3	0,5
Vaihtotase, mrd. eur	0,3	-0,2	-4,2	0,3			-2,8	-3,7	-1,0	0,2
Kauppataase, mrd. eur	0,1	0,2	-0,2	0,2			1,1	0,8	2,9	3,4

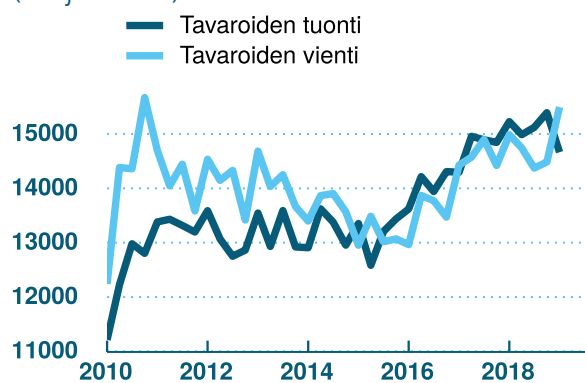
¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä.

²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

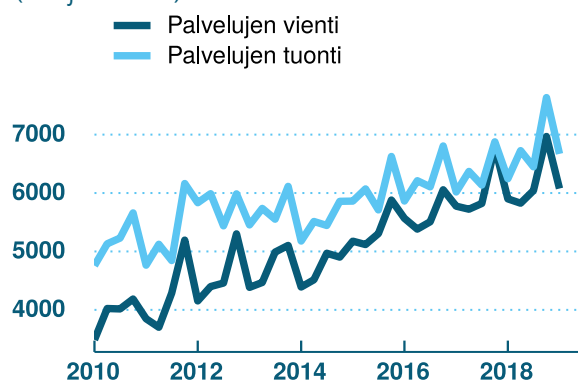
³⁾ Kansantalouden tilinpidossa.

⁴⁾ Indeksi 2010=100.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Tavaroiden viennin ja tuonnin määrä
(milj. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Palveluiden viennin ja tuonnin määrä
(milj. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Viennin määrä toimialoittain (%-muutos)

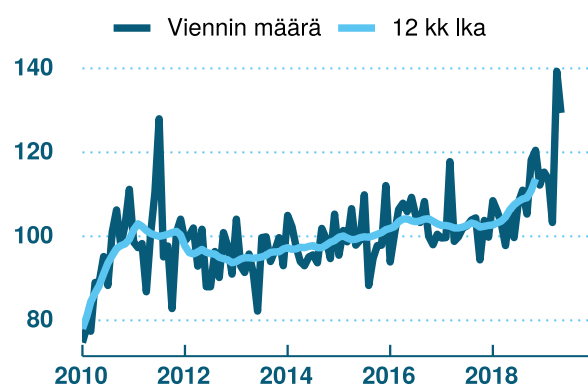
	Arvo-osuus 2018 (%)	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	Kum
Paperiteollisuus (17)	16,1	-4,3	-1,3	-3,9	-0,3	-1,3	-2,3
Metallien jalostus (24)	13,4	7,0	7,0	0,3	40,9	23,1	15,1
Koneet ja laitteet (28)	12,9	-0,8	11,3	3,5	8,8	7,7	6,1
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	8,9	-0,1	-6,0	-6,1	5,5	11,8	0,9
Öljytuotteiden valm. (19)	8,1	-2,9	-2,6	-9,6	17,6	23,8	4,2
Moottoriajoneuvot (29)	6,5	-16,5	2,1	10,9	22,0	10,9	6,2

Lähteet: Tulli ja Tilastokeskus.

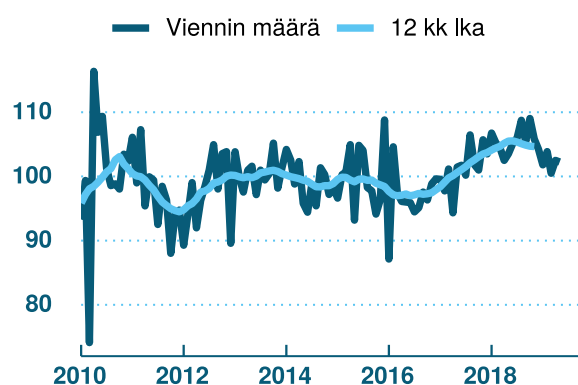
Vienti ja tuonti (vuosimuutos, %)

	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Vienti yhteensä	8,6	3,4	1,4	-1,4	1,0	3,3	1,1	2,7	2,4
Tavaroiden vienti	6,9	4,0	1,2	-3,6	0,3	3,4	0,5	2,6	2,1
Palvelujen vienti	12,1	2,2	1,8	3,8	2,6	3,0	2,6	3,0	3,1
Tuonti yhteensä	2,9	5,6	1,9	2,7	6,2	-0,4	4,1	0,3	2,3
Tavaroiden tuonti	3,8	6,4	0,2	1,5	3,8	-3,8	2,9	0,8	1,7
Palvelujen tuonti	1,0	3,8	5,6	5,1	11,0	6,8	6,5	-0,8	3,5

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Metallien jalostuksen viennin määrä,
kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

Paperiteollisuuden viennin määrä,
kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

Vähittäiskauppa kasvussa

- > Vähittäiskaupassa uutta iloa
- > Sekä tavaratalo- että erikoiskauppa piristyivät keväällä
- > Alan luottamus parani kesällä
- > Ensirekisteröinnit tammi-heinäkuussa 12 % alle viime vuoden

Vähittäiskauppa on piristynyt

Vähittäiskaupan myynnin määrä heräsi helmi-huhtikuussa uuteen nousuun vuoden takaiseen verrattuna. Huhti-kesäkuussa kasvua kertyi jo 3,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Maalis-toukokuussa kasvua kertyi kausitasoitettuna 0,8 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajanjaksosta. Vuoden alussa oli hitaampaa 0,3 prosentin kasvua, joten kehitys vahvistui keväällä.

Tavaratalokaupan myynnin määrä oli maalis-toukokuussa kolme prosenttia edellisvuotta suurempaa ja erikoiskaupan vastaavasti melkein neljä prosenttia.

Kodintekniikan myynnin määrä on jälkeen lähtenyt ripeään 12 prosentin kasvuun, jota tosin osittain nostaa teknisen kehityksen tuoma lisäys määräindeksiin. Myös urheiluvälineiden ja veneilytuotteiden sekä apteekkien, terveydenhoito-, kosmetiikka- ja hygieniatuotteiden myynnin määrä kasvaa reipasta vauhtia. Muissa paitsi urheiluvälineissä myös kausitasoitettu myynnin määrä on ollut selvästi kasvussa edeltäneestä kolmen kuukauden ajanjaksosta.

Sen sijaan selvässä laskussa on ajoneuvojen polttoaineen vähittäismyynti.

Vähittäiskaupan luottamus nousut

Kesä-heinäkuussa vähittäiskaupan luottamuksen taso oli korkeampi kuin huhti-toukokuussa, mutta edelleen alempi kuin vuoden vaihteessa. Kuluttajien luottamus ei ole vastaavasti elpynyt.

Ensirekisteröinnit edelleen viime vuotta heikompia

Uusien henkilöautojen ensirekisteröinnit olivat heinäkuussakin hieman viime vuotta alemmat. Koko alkuvuonna ensirekisteröintejä on ollut yli 12 prosenttia viime vuotta vähemmän.

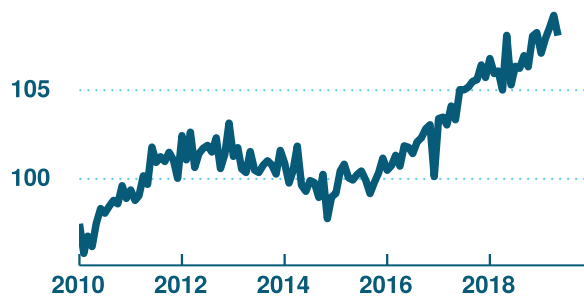
Voidaan odottaa, että elokuu tulee olemaan selvästi viime vuotta heikompi korkean vertailutason vuoksi. Syyskuussa päästäneen kuitenkin viime vuotta korkeammalle (tällä kertaa matalan vertailutason vuoksi) ja loppuvuonna vähintään samalle tasolle kuin viime vuonna.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2018 Joulu	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä
Vähittäiskauppa	1,5	1,2	0,9	1,2	2,8	2,5	3,4
Päivittäistavarakauppa	-0,4	-0,7	-1,2	-2,0	0,6	0,7	2,3
Tavaratalokauppa	-0,3	0,2	0,1	1,5	2,9	3,0	
Erikoiskauppa yhteensä	3,2	2,4	2,4	4,1	5,2	3,9	
Kodintekniikan vähittäiskauppa	8,7	7,5	7,5	11,2	11,7	12,0	
Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa	2,3	0,3	-0,3	0,1	2,3	0,2	
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	6,0	10,6	7,1	7,9	4,7	6,7	
Mootoriajoneuvojen kauppa ja korjaus	0,3	-2,6	-1,1	-0,3	0,0	-2,2	

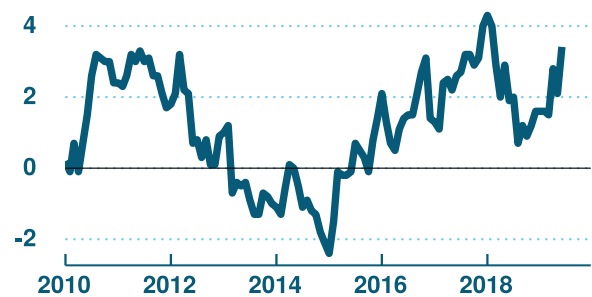
Lähde: Tilastokeskus.

Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (indeksi 2015 = 100)

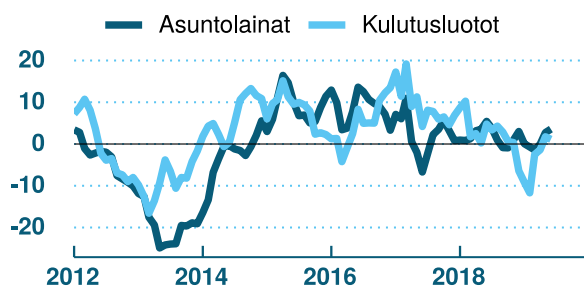
Lähde: Tilastokeskus.

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

Lähde: Tilastokeskus.

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka, %-muutos)

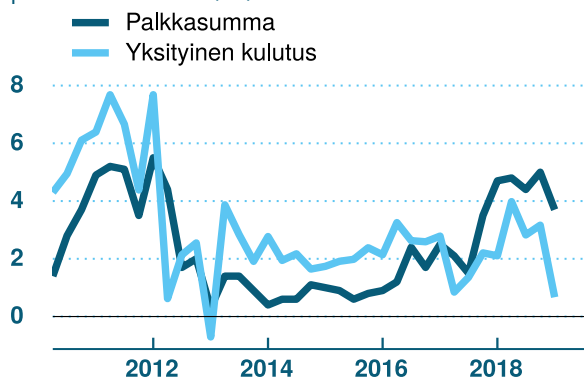
Lähde: Suomen Pankki

Yksityiset kulutusmenot, määrän vuosimuutos (%)

	2017 III	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Yksityiset kulutusmenot	0,8	1,7	1,4	3,0	1,6	1,9	-0,5	1,4	1,3
Kestävät kulutustavarat	3,5	5,4	5,3	9,6	4,4	-0,1	-3,1	1,3	3,8
Puolikestävät tavarat	3,4	4,3	1,7	4,7	0,8	-0,5	2,6	1,8	2,0
Lyhyikäiset tavarat	-0,5	-0,9	1,5	-0,4	0,3	0,6	-2,8	-0,1	0,2
Palvelut	1,7	2,5	1,4	3,3	2,2	2,6	1,1	2,2	1,4

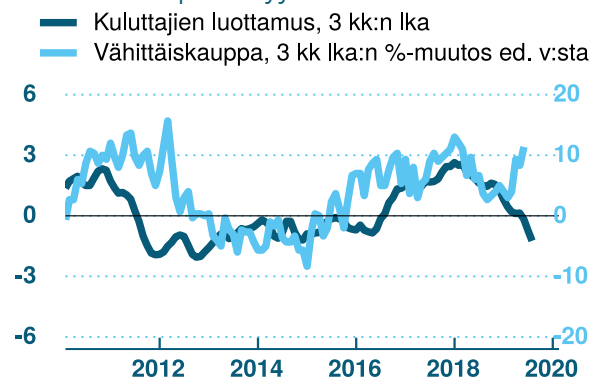
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdannne 2019:1.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (%)

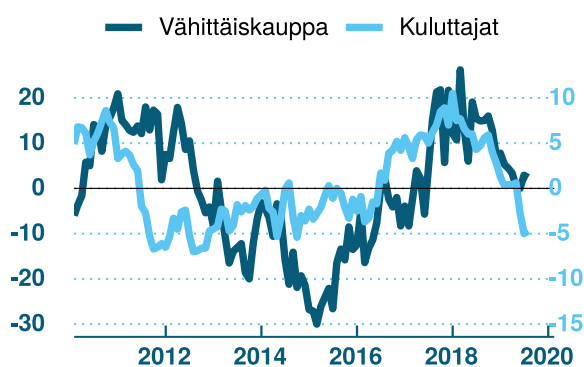
Lähde: Tilastokeskus.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä

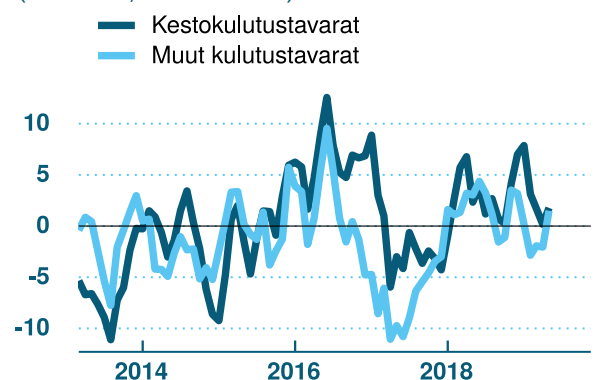
Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio.

Luottamusindikaattorit (saldot)

Lähde: Euroopan komissio.

Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk lka, %-muutos)

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

Tehdasrakentaminen 15 prosentin kasvussa alkuvuonna

> Investoinnit 0,5 prosentin kasvussa I-neljänneksellä

> Rakennustuotanto pysynyt sitkeästi plussalla

> Suurimmat rakentajat hyvässä tulokunnossa

Kansantalouden investointien kasvu on vuoden aikana hidastunut tuntuvasi. Kuluvan vuoden I-neljänneksellä investointiaktiiviteetti ylitti vuodentakaisen tason 0,5 prosentilla. Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestoinnit lisääntyivät 1 prosentilla, mutta muut investoinnit (t&k-menot) supistuivat vajaat 3 prosenttia.

Rakennusinvestointeja seuraten alan tuotanto (uudis-, korjaus- ja maa- sekä vesirakentaminen) pysytteli I-neljänneksellä 1 prosentin vuosikasvussa, joten pahimmat pelot alan tuotannon putoamisesta eivät toteutuneet.

Tuoreimpien kuukausitilastojen mukaan uudisrakentamisen kasvupuhti jatkui huhti-toukokuussa, jolloin sen vuosikasvu kiihtyi 3,2 prosenttiin. Niinpä vuoden II-neljännes näyttää sekä uudis- että koko rakentamisen osalta vahvalta.

Uudistuotannon kasvun kiihtyminen selittyy paljolti teollisuuden talonrakentamisen ripeällä vajaan 20 prosentin kasvulla.

Teollisuuden rakentamisen piristymisen näyttää myös kestävältä, sillä uusien tehdasrakennusten aloitusten 12 kk summa oli toukokuussa 20 prosenttia vuodentakaista suurempi.

Rakentamisen laskusuhdanteen myötä rakennuskustannusten nousu on viime kuukausina hidastunut ja kesäkuussa kustannusten nousu vaimeni vuodentakaisesta 2,6 prosentista 0,6 prosenttiin.

Runsaan asuntotuotannon ansiosta asuntojen hintakehitys on pysynyt hyvin hallinnassa, mutta niiden alueelliset hintaerot ovat pahentuneet.

Vuoden II-neljänneksellä vanhojen osakehuoneistojen hinnat kohosivat pääkaupunkiseudulla 1,6 prosenttia, kun taas muualla Suomessa hinnat laskivat 1,3 prosenttia. Uusien asuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla 9,7 prosenttia ja muualla Suomessa ne laskivat 2,1 prosenttia.

Asuin- ja liikerakentamisen laskusuhdanne on heikentänyt rakennusalan pörssi-yhtiöiden tämän vuoden liikevaihto- ja kannattavuusarvioita.

Inderes-analyysiyhtiön huhtikuun arvioissa rakentamisen listayhtiöiden liikevaihdon arvioitiin kohoavan tänä vuonna 7 prosenttia ja elokuun ennusteissa povataan nolllakasvu. Myös liikevoiton kasvu-arvio aleni roimasti, mutta korjattunakin rakennusyhtiöiden kannattavuus paranee muhkeat 50 prosenttia.

Ennakoivia indikaattoreita (%-muutos vuodentakaisesta ellei toisin ilmoitettu)

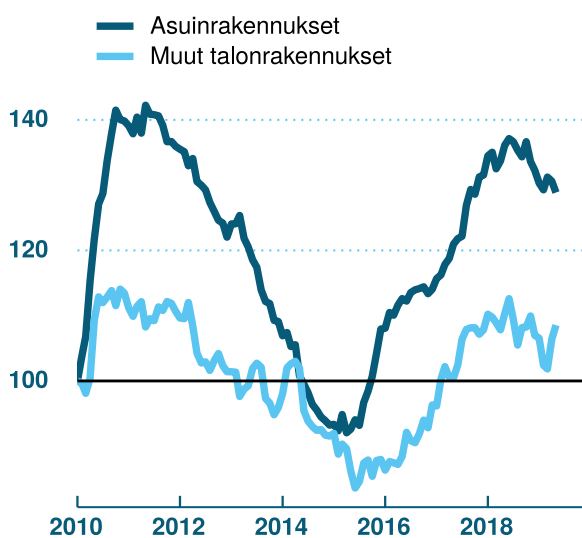
	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Inv.tav. tuonti (määrä)	8,4	0,6	16,7	5,6		1,5	1,5	2,6	2,4
Inv.tav. tuotanto (määrä)	7,8	2,8	16,6	0,2		1,6	4,9		
Rakennusaineteollisuus ²⁾	-4,6	-5,6	-1,4	-3,4		-0,9	2,1		
Rakennusten aloitukset (m ³)	-37,7	2,0	39,1	8,2		0,1	-0,4		
-asuinrakennukset	-13,0	22,7	-4,8	-10,4		-0,3	0,6		
-muut rakennukset	-46,7	-6,9	78,1	20,3		0,3	-0,8		
Uudisrak. vol. ind. yht.	-0,3	2,2	2,4	4,0		0,4	7,7	-1,3	-0,3
-asuntorakentaminen	-3,6	-2,2	-3,9	-1,7		-0,6	8,5	-1,0	-0,7
-muu talonrakentaminen	2,8	6,2	8,1	8,7		1,4	7,0	-1,5	0,2
Rak. luottam.ind, saldo ³⁾	8,9	10,4	5,2	6,8	0,4				

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos.

²⁾ Tuotannon määrä.

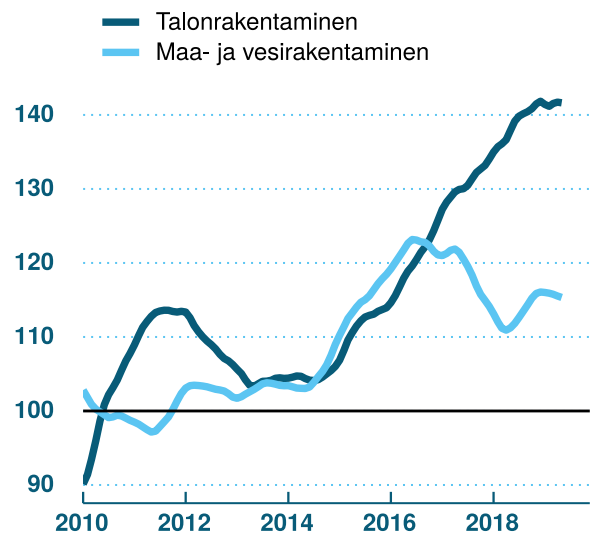
³⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Suhdanne 2019:1.

Uudisrakennuksen aloitukset (m³), 12 kk, lka

Lähde: Tilastokeskus.

Rakennusyritysten myynnin volyyymi, trendi (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.

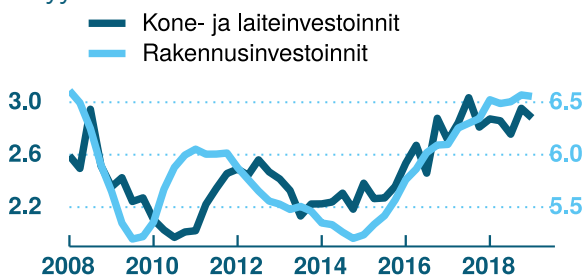
Investointien volyymi (%-muutokset ed. vuodesta)

	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	$\frac{Q_t}{Q_{t-1}^{1)}$ *	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Investoinnit yht.	6,1	3,0	-0,6	4,4	0,5	-0,6	3,1	1,1	1,0
Yksityiset inv.	6,6	2,5	-1,9	3,2	1,2	0,4	2,3	1,5	0,7
Julkiset inv.	3,9	5,5	5,7	9,0	-2,9	-4,0	6,2	-0,5	2,3
Koneet ja laitteet	5,9	0,5	-10,2	6,1	0,9	-2,5	0,4	1,9	1,1
Rakennusinv.	7,9	4,5	2,0	3,9	1,4	-0,2	4,4	0,1	0,4
-asuinrak.	10,8	6,9	3,9	4,6	0,8	-0,4	6,3	0,0	0,4
-muut talonrak.	7,1	4,4	3,3	6,3	2,1	-0,5	5,2	0,2	0,2
-maa- ja vesirak.	-0,6	-3,3	-5,7	-2,1	1,4	2,3	-3,2	0,4	0,7
Muut investoinnit	1,6	1,4	3,4	3,4	-2,5	-2,4	2,5	2,4	2,9

¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä.

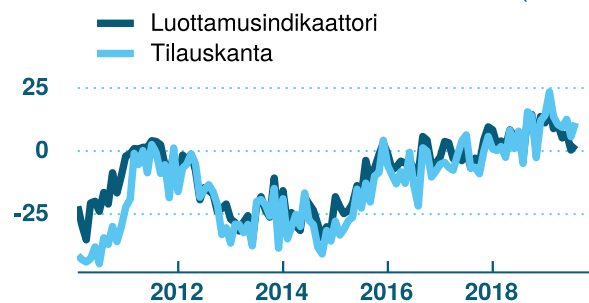
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien volyymi, kausitasoitus

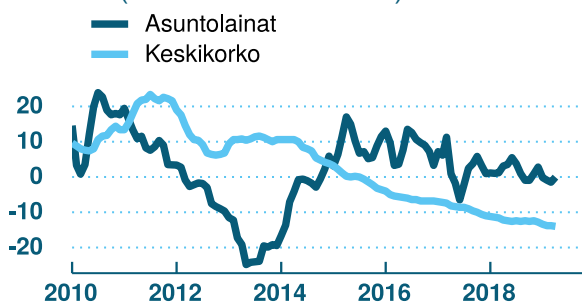
Mrd. euroa vuoden 2010 hinnoin.
Lähde: Tilastokeskus.

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

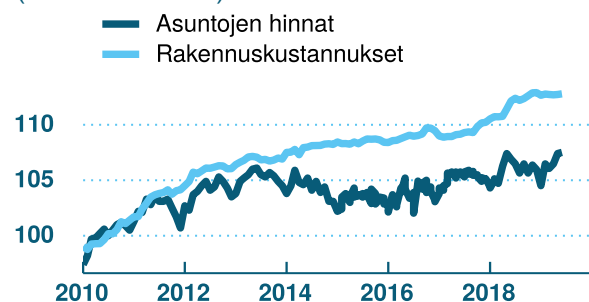
Lähde: Euroopan komissio.

Kotitalouksien nostamat as.lainat, 3kk, summa (%-muutos ed. v:sta)

Lähde: Tilastokeskus.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Uusimpien tilastotietojen mukaan bkt kasvoi vain 0,9 prosenttia ensimmäisellä neljänneksellä

> Kaupan arvonlisäyksen volyyymi kasvoikin runsaan prosentin ensimmäisellä neljänneksellä

> Teollisuuden tuotanto-odotukset sukselsivat kesäkuussa – palautuivat heinäkuussa toukokuun lukemiin

> Tilauskannat ohensivat jonkin verran kesä- ja heinäkuussa

Vuoden 2018 bruttokansantuotteen kasvulukua korjattiin alaspäin 1,7 prosenttiin

Kansantalouden tilinpidon kesäkuussa julkaistujen korjattujen ennakkotietojen mukaan Suomen bkt kasvoi viime vuonna 1,7 prosenttia. Maaliskuussa julkaistu kasvuluku oli 2,3 prosenttia.

Korjattujen neljännesvuositietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 prosenttia vuodentakaisesta, eikä 1,2 prosenttia kuten toukokuun lopulla ilmoitettiin. Uusimpien tietojen mukaan bkt kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Rakentamisen arvonlisäyksen volyyymi kohosi vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä 1,1 prosenttia viimevuotisesta (aiempi luku oli 2,6 prosenttia) ja 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Teollisuuden arvonlisäyksen volyyymi väheni 0,1 prosenttia vuodentakaisesta (aiemmin +1,0), mutta kasvoi peräti 4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Palvelualojen vastaavat luvut olivat 1,7 prosenttia (aiemmin +1,6) ja 0,6 prosenttia. Alkutuotanto laski 0,4 prosenttia vuodentakaisesta (aiemmin +0,3), mutta lisääntyi prosentin edellisestä neljänneksestä.

Kesäkuun puolivälissä julkaistujen uusien tilastojen mukaan liike-elämän palvelut kasvoivat ensimmäisellä neljänneksellä 2,6 prosenttia vuodentakaisesta (aiempi kasvuluku +5,3 prosenttia). Kuljetus ja varastointi kohosi 2,5 prosenttia (oli aiemmin +0,5). Informaatio ja viestintä lisääntyi 1,9 prosenttia (aiemmin +4,0) ja kiinteistöalan toiminta nousi 1,7 prosenttia (aiemmin +0,8) viimevuotisesta. Kaupan arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 1,3 prosenttia (aiemmin -0,5). Rahoitus- ja vakuutus toiminta putosi 15 prosenttia (oli -18,4) viime vuoden tammi-maaliskuusta.

Työpäiväkorjattuna kokonaistuotanto kasvoi toukokuussa vajaan prosentin vuodentakaisesta

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto kasvoi huhtikuussa 3,7 prosenttia ja toukokuussa 1,2 prosenttia vuodentakaisesta. Työpäiväkorjattuna kasvua kertyi huhtikuussa 1,8 prosenttia ja toukokuussa 0,8 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto laski toukokuussa 0,9 prosenttia huhtikuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto kasvoi toukokuussa työpäiväkorjattuna 0,7 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualojen tuotanto nousi 1,2 prosenttia, mutta alkutuotanto supistui 3,8 prosenttia.

Teollisuuden luottamus heikkeni tuntuvasti kesäkuussa ja vahvistui hieman heinäkuussa

Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori putosi kesäkuussa runsaat kaksi pistettä EU:ssa ja vajaan kolme pistettä euroalueella. Heinäkuussa luottamus heikkeni edelleen kaksi pistettä molemmilla alueilla. Tuotanto-odotukset laskivat tuntuvasti kesäkuussa sekä

EU:ssa että euroalueella ja odotukset heikkenivät edelleen heinäkuussa. Tilauskirjat ovat ohentuneet merkittävästi viimeisen kahden kuukauden aikana. Valmistuotevarastot ovat pysyneet lähes ennallaan.

Suomessa teollisuuden luottamus heikkeni kuusi pistettä kesäkuussa, mutta vahvistui kaksi pistettä heinäkuussa. Tuotanto-odotukset sukelsivat

kesäkuussa, mutta palautuivat heinäkuussa toukokuun lukemiin. Tilaukset ohenivat jonkin verran sekä kesä- että heinäkuussa. Valmistuotevarastot kasvoivat selvästi sekä kesä- että heinäkuussa. Myyntihintaodotukset laskivat tuntuvasti kesäkuussa, mutta nousivat jonkin verran heinäkuussa.

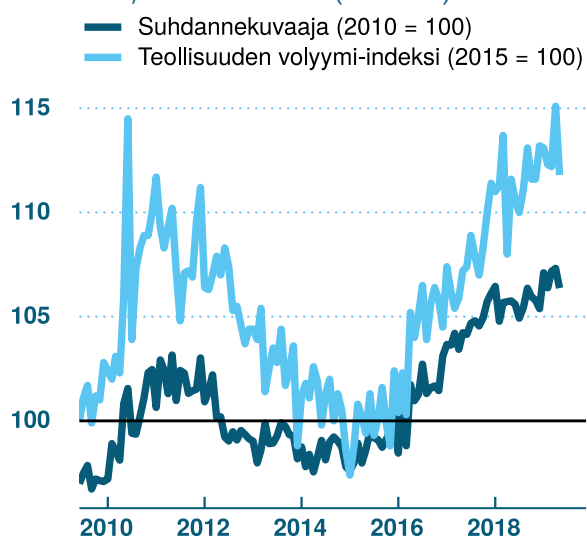
Indikaattoreita (indeksi 2010 = 100 tai %-muutos vuodentakaisesta)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	Kum*
Kokonaistuotanto, 2010 = 100	108,3	106,8	107,2			
vuosimuutos, %	1,5	1,8	0,8			1,3
Alkutuotanto, 2010 = 100	125,7	116,8	110,1			
vuosimuutos, %	0,4	-7,4	-3,8			-2,5
Jalostus, 2010 = 100	105,4	102,5	101,8			
vuosimuutos, %	-0,8	2,6	0,7			0,8
Palvelut, 2010 = 100	108,9	108,2	109,6			
vuosimuutos, %	2,6	1,7	1,2			1,6
Teol. luottamusind., saldo*	-1,0	-2,7	0,3	-6,0	-3,5	
Rak. luottamusind., saldo*	10,4	5,2	6,8	0,4	2,5	
Palv. luottamusind., saldo*	11,1	11,9	11,2	20,4	13,1	

¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

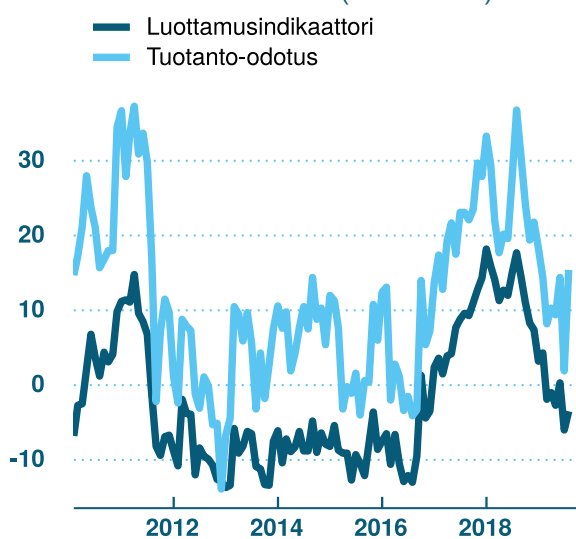
Lähteet: Tilastokeskus ja *Euroopan komission, Business and Consumer Survey.

Tuotanto, kausitasoitus (indeksi)

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuuden odotukset (saldoluku)

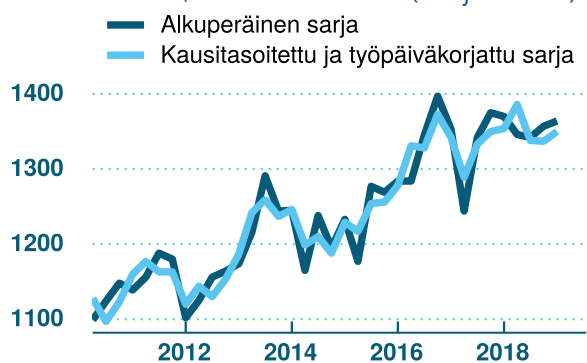
Lähde: Euroopan komissio.

Kokonaistuotanto toimialoittain (%-muutos vuoden takaisesta)

	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Bkt markkinahintaan	3,3	2,1	2,1	1,8	0,7	0,9	1,7	1,4	1,2
Alkutuotanto	-1,6	1,3	8,2	0,0	-1,3	-0,4	2,0	1,6	1,4
Teollisuus (B, C, D, E)	7,2	5,0	-0,3	-1,0	-3,5	1,1	0,1	2,7	1,1
Rakentaminen	-0,4	3,9	2,2	1,1	2,2	1,1	2,3	-0,3	0,2
Palvelut	2,7	0,9	2,2	1,4	0,8	1,7	1,3	1,3	1,4
Bkt muutos ed. nelj.	1,1	0,4	0,2	0,1	0,0	0,6			

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Alkutuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

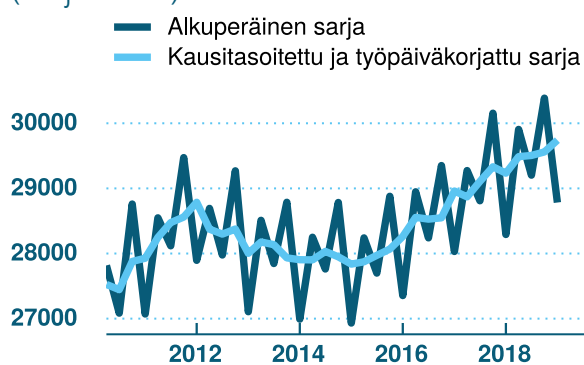
Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Palvelujen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto jäi toukokuussa edellisvuoden lukemiin

- > Kulkuneuvojen, koneiden sekä kemianteollisuuden tuotanto oli vahvasa kasvussa
- > Metallien jalostuksen tuotanto putosi viidettä kuukautta peräkkäin
- > Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo oli reippaassa kasvussa toukokuussa
- > Paperiteollisuuden tilausten väheneminen heikentää lähiajan tuotantonäkymiä

Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotanto putosi rajusti toukokuussa useiden huoltoseisokkien takia

Koko teollisuuden tuotanto supistui toukokuussa 0,3 prosenttia vuodentakaisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen ja työpäiväkorjatun sarjan mukaan. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto kasvoi toukokuussa vain 0,2 prosenttia vuodentakaisesta ja supistui 2,8 prosenttia huhtikuusta.

Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto kohosi toukokuussa kausitasoitettuna 10,8 prosenttia vuodentakaisesta ja 2,6 prosenttia huhtikuusta. Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotanto putosi peräti 46,9 prosenttia vuodentakaisesta ja 37,5 edelliskuukaudesta useiden huoltoseisokkien takia, mikä myötävaikuttanut teollisuustuotannon heikkoon kehitykseen.

Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi kausitasoitettuna 0,8 prosenttia vuodentakaisesta ja poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto lisääntyi 1,3 prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto supistui toukokuussa 2,9 prosenttia, metallituotteiden 0,5 prosenttia ja metallien jalostuksen 4,8 prosenttia viimevuotisesta. Koko teknologia-teollisuuden tuotanto nousi siitä huolimatta 0,8 prosenttia vuodentakaisesta ja poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus 1,7 prosenttia. Kulkuneuvojen valmistus kohosi 6,7 prosenttia ja koneiden ja laitteiden tuotanto lisääntyi 4,8 prosenttia viimevuotisesta. Koneiden korjaustoiminta sen sijaan väheni 3,1 prosenttia.

Kemianteollisuuden tuotannon kasvu jatkui 5,7 prosentin tahtia. Paperiteollisuuden tuotannon kehitys oli edelleen heikko toukokuussa, tuotantomäärä jäi 0,8 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Huonekalujen valmistus lisääntyi 4 prosenttia, mutta rakennusaineteollisuuden tuotanto väheni runsaat 3 prosenttia.

Uusien tilausten arvo kasvoi toukokuussa 3,4 prosenttia vuodentakaisesta

Teollisuusyritysten uusien tilausten arvo nousi toukokuussa alkuperäisen tilastosarjan mukaan 3,4 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna uudet tilaukset lisääntyivät arvoltaan 1,2 prosenttia huhtikuusta.

Metalliteollisuuden tilausten arvo kasvoi toukokuussa alkuperäisen sarjan mukaan 6 prosenttia vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilausten arvo nousi 2,2 prosenttia, mutta paperiteollisuuden jäi arvoltaan 2,6 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Paperin, kartongin ja paperituotteiden lähiajan tuotantonäkymät vaikuttavat siten edelleen heikoilta.

Tammi-toukokuussa uusien tilausten arvo oli kaiken kaikkiaan 2,3 prosenttia edellisvuotista suurempi. Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo nousi 3,3 prosenttia vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilaukset lisääntyivät 2,8 prosenttia, mutta paperiteollisuuden vähenivät 0,8 prosenttia edellisvuodesta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (2015=100, vuosimuutos, %)

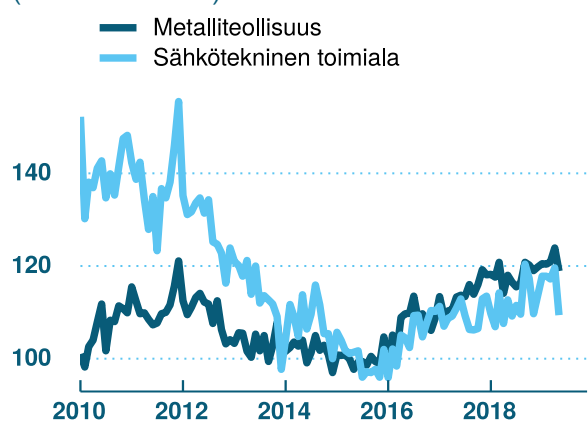
	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2018 ³⁾	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Teknoliateollisuus	3,2	0,4	9,2	0,3	0,8	3,3	3,9	2,8	1,6
-metallien jalostus	-9,9	-6,5	-5,4	-4,8	1,2	-6,6	4,7	1,8	1,6
-kone- ja met.tuotet.	3,0	1,7	11,5	2,4	1,4	4,4	4,7	3,9	1,6
-elektr.- ja sähköteoll.	10,2	2,6	11,2	-2,9	-0,9	5,7	1,9	1,3	1,7
Metsäteollisuus	-1,5	-4,3	-0,5	-0,2	-0,2	-1,2	0,4	0,8	2,2
-puutavateollisuus	4,3	0,6	3,3	1,1	0,0	3,3	2,4	-1,5	0,7
-paperiteollisuus	-3,6	-5,4	-2,8	-0,8	-0,5	-2,7	-0,5	1,8	2,9
Kemianteollisuus	6,6	2,0	8,3	5,7	0,5	3,5	0,0	2,8	1,0
Elintarviketeollisuus	-1,8	-3,8	6,6	-0,8	0,2	0,3	-1,1	0,0	0,9
Tevanake-teollisuus	4,6	-11,4	1,6	-0,2	-2,1	-1,0	3,0	0,6	1,5
Muu tehdasteollisuus	0,6	-2,2	0,2	-1,5	-2,3	-0,9	3,7	0,2	1,7
Tehdasteollisuus yht.	1,9	0,1	5,1	0,8	0,4	2,0	2,0	2,0	1,6
Tehdasteollisuus pl. elektr.- ja sähköteoll.	0,1	-1,2	5,9	1,3	0,5	1,2	2,1	2,1	1,5
Kaivostoiminta ja louhinta	12,0	8,1	13,7	-46,9	-14,7	-4,5	11,5	0,4	-2,3
Sähkö, kaasu ja lämpöhuolto	-6,6	-7,7	3,4	10,8	-0,2	0,3	-3,7	1,7	1,3
Koko teollisuus	0,9	-1,3	6,6	0,2	0,1	1,7	2,0	2,0	1,5

¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna.

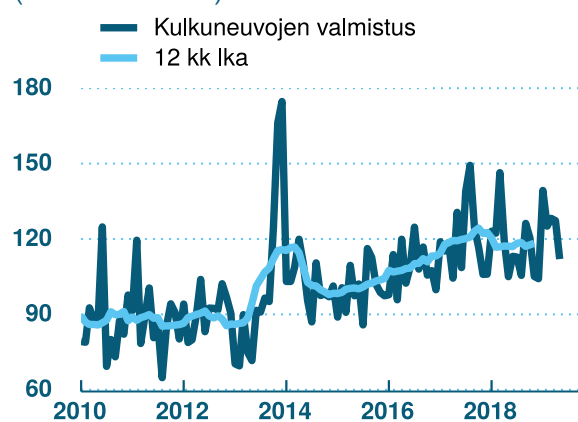
²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (%-muutos)

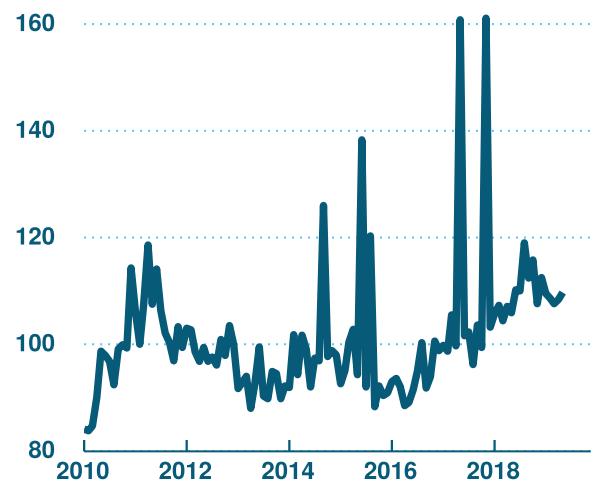
	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Koko teollisuus	7,1	4,8	-0,6	-1,3	-2,7	-0,1	-0,1	2,7	1,1
Tehdasteollisuus	6,7	4,2	-0,7	-1,3	-2,6	0,5	-0,2	2,9	1,1
Metsäteollisuus	4,6	-5,3	-8,9	-13,9	-12,2	-6,1	-10,1	3,3	2,1
Kemianteollisuus	8,0	4,8	-5,3	-1,9	-9,3	-3,8	-3,1	1,9	0,9
Metalliteollisuus pl. sähkötekn.	10,4	13,9	4,1	-1,4	1,0	0,7	4,0	4,7	0,4
Sähkötekn. teollisuus	2,5	-1,4	0,1	9,0	0,1	7,9	1,8	1,5	1,7
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	1,4	-0,3	-2,3	0,3	-0,9	4,0			

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

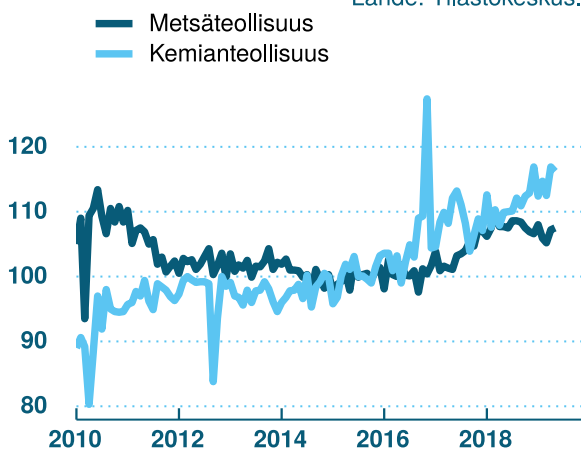
Teollisuustuotanto, kausitasoitus
(ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuuden uudet tilaukset (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyyskehitys vaisua kesäkuukausina

> Jalostuselinkeinojen työllisyystrendi laskussa II-neljänneksellä

> Osa-aikaisten osuus kääntyi kasvun

> Työn kysyntä vai-
meaa myös III-nel-
jänneksellä

Vuoden toisella neljänneksellä työllisyyden kasvun hidastuminen jatkui ja työllisyyden trendi jatkoi vaakalentoa.

II-neljänneksellä työllisyys kasvoi vuodentakaisesta 0,8 prosenttia jäädessä siten puolet I-neljännestä hitaammaksi.

Tilastokeskuksen työaikaa mittavan tilaston mukaan 1-9 tuntia tehneiden lukumäärän vuosikasvu hidastui II-neljänneksellä 12 prosenttiin. Ilman minitunteja tehneitä työllisyyden vuosikasvu olisi ollut vaatimattomat 0,5 prosenttia.

Työllisyysaste nousi II-neljänneksellä 0.7 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta, ja työttömyysaste laski vertailujaksolla 0.5 prosenttiyksikköä.

Päätoimialoista työllisyyden trendi laski jalostuselinkeinoissa, mutta oli loivassa nousussa yksityisillä palvelualoilla sekä alkutuotannossa (metsätalous).

Teollisuuden alatoimialoista työllisyystrendi nousi elintarvikkeiden valmistuksessa ja pysyi ennallaan metsä- ja metalli- sekä kemianteollisuudessa. Työn kysynnän trendi osoitti laskua huonekalu- ja energiateollisuudessa.

Palvelutyön toimialoista työllisyystrendi nousi tukkukaupassa ja majoi-
tustoiminnassa sekä informaatiopalveluissa. Julkispalveluissa työn kysynnän trendi pysyi ennallaan.

Työmarkkinoiden vedon hiipuminen näkyi myös työsuhteiden kehityksessä, kun osa-aikatyötä tekevien määrä kasvoi viimevuotisesta 2,5 prosenttia. Kokoaikaisissa työsuhteissa toimi vuoden toisella neljänneksellä 0,5 prosenttia vähemmän väkeä kuin vuosi sitten.

Työmarkkinoiden käännettä heijastelee myös se, että TEM:n rekisteritietojen mukaan lomautettujen määrän 3 vuotta kestänyt lasku päättyi kesäheinäkuussa.

EK:n heinäkuun suhdannebarometrin mukaan työn kysynnän hidas kasvu jatkuu lähikuukaudet. Yrityskyselyssä kausitasattu henkilöstöodotus on laskeva teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta loivasti nouseva palvelualoilla.

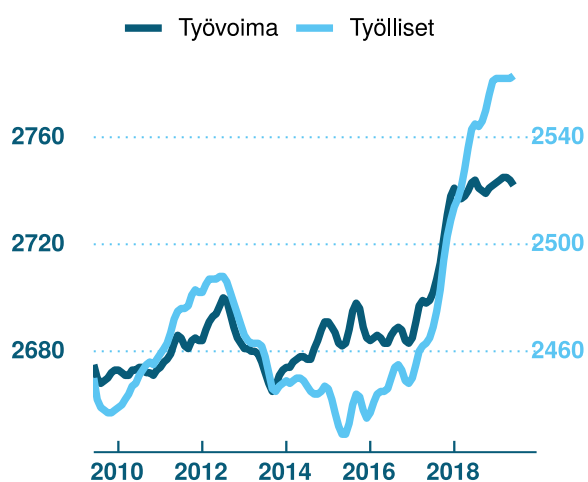
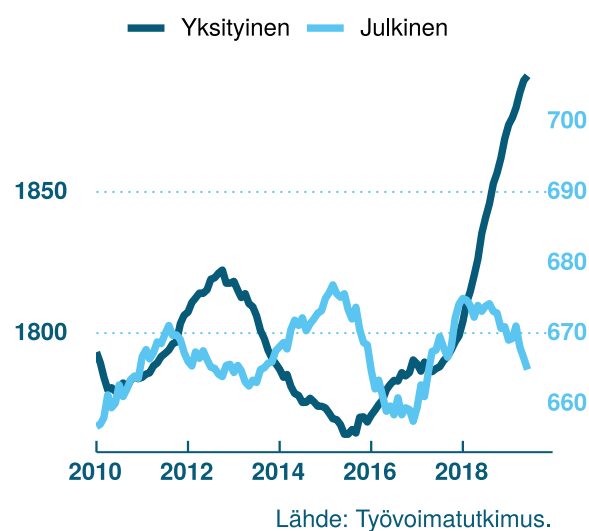
Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Alkutuotanto	7,2	24,7	-11,3	15,2	3,7	1,2	2,0	0,0	-0,1
Teollisuus	-4,3	-1,4	3,5	-0,6	-0,3	0,0	1,9	0,2	-0,3
Rakennustoiminta	6,2	-8,6	1,6	3,1	2,8	0,0	6,0	0,5	-1,0
Kauppa	3,4	5,6	4,9	0,5	1,5	0,9	3,2	1,0	-0,5
Liikenne	3,2	7,2	-0,7	7,2	4,2	0,9	5,0	2,1	1,2
Rahoitus, liike-el. palv.	8,3	-1,3	-1,1	3,5	-5,4	0,1	1,0	1,3	0,1
Julk. ja muut yhtk. palv.	-2,0	3,4	2,0	-1,8	-0,8	0,2	2,0	1,7	1,0
Työlliset yhteensä	1,4	2,5	1,2	1,3	0,0	0,0	2,7	1,2	0,2
Työvoiman tarjonta	0,1	0,5	0,6	0,7	-0,5	0,0	1,3	0,5	0,2
Tyött.aste, kausitas. sarja	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5	-0,1 ²⁾	7,4	6,7	6,7
Työll.aste, kausitas. sarja	72,4	72,4	72,4	72,4	72,5	0,0 ²⁾	71,6	72,6	72,8

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.

²⁾ %-yksikköä.

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

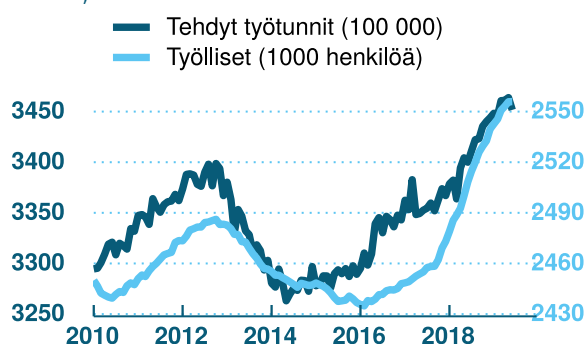
Työn kysyntä ja tarjonta, trendi
(1 000 henkilöä)Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset,
12 kk, lka summa

Työpanos, 3 kk, Ika (vuosimuutos-%)

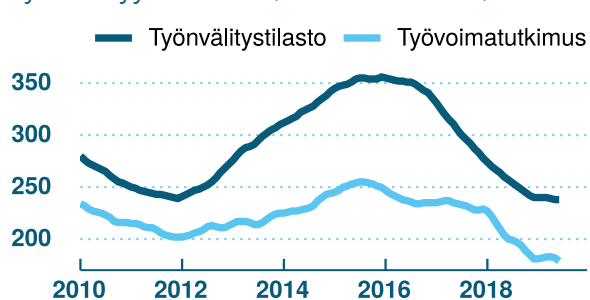
	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä
Alkutuotanto	6,7	17,7	8,8	7,3	2,2
Teollisuus	-4,0	-2,9	0,7	2,8	1,6
Rakennustoiminta	3,4	-0,8	-0,2	-1,5	-0,7
Kauppa	5,2	5,3	3,1	1,5	-2,6
Liikenne	3,6	3,9	3,8	5,1	2,6
Rahoitus, liike-elämää palv. toim.	4,0	4,4	-0,2	-1,1	-3,6
Julk. ja muut yhtk. pal.	-2,5	0,1	0,8	2,2	-2,2
Yhteensä	0,8	2,0	1,5	1,9	-1,0

Lähde: Tilastokeskus.

Työlliset ja tehdyt työtunnit,
12 kk, Ika summa

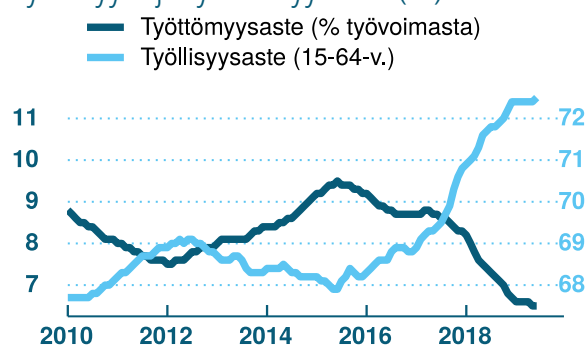
Lähde: Työvoimatutkimus.

Työttömyys, trendi (1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö, Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

Lähde: Työvoimatutkimus.

Uudet avoimet työpaikat, trendi
(1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

Inflaatio hidastui

- > Inflaatio hidastui yhteen prosenttiin
- > Taustalla lähinnä polttoaineiden hintakehitys
- > Pohjainflaatio vakaa ja matala
- > Vaihtosuhte vakaa vuoden takaisesta

Inflaatio hidastui polttoaineiden hintojen vuoksi

Kuluttajahintainflaatio hidastui kesäkuussa vain 1,0 prosenttiin toukokuun 1,2 prosentista. Erityisesti hidastui liikenteen hintainflaatio, joka oli toukuussa 1,4 prosenttia, mutta nyt enää 0,1 prosenttia. Muutos johtuu lähinnä polttoaineiden hintakehityksestä.

Kokonaisinflaation muutoksen voikin laittaa liikenteen piikkiin, sillä sen kontribuutio aleni 0,2 prosenttiyksikköä. Muiden erien kontribuutioiden muutokset kumosivat toisensa. Elintarvikkeiden hintojen kontribuutio nousi 0,14 prosenttiyksikköön.

Puolet kokonaisinflaatiosta tuli asumisen erästä, sillä sen kontribuutio oli 0,52 prosenttiyksikköä. Asumisen hinnat nousivat 2,1 prosenttia. Asumisen erässä sähkön hinta oli 10 prosenttia viime vuotta korkeammalla. Näin nopeaa sähkön hinnan nousua ei ole nähty sitten vuoden 2011, jolloin verotusta kiristettiin selvästi. Vuokrat ovat tasaisessa kahden prosentin nousussa.

Elintarvikkeissa lihan hinta on ollut selvässä 4–5 prosentin vuosinousussa helmikuusta alkaen. Kalan, kasvien ja hedelmien hinnat olivat kesäkuussa viime vuotta alempia.

Pohjainflaatio vakaa

Pohjainflaatio (eli pl. ruoka ja energia) hidastui 0,8 prosenttiin. Se on ollut nyt vuoden 0,7–0,9 prosentin haarukassa.

Asuntojen hintojen eriytyminen jatkuu

Huhti-kesäkuussa vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat koko maassa 0,8 prosenttia vuoden takaisesta. Vauhti on hidastunut sekä pääkaupunkiseudulla, missä nousua oli 2,1 prosenttia, että muualla maassa, missä laskua tuli 1,0 prosenttia. Pientä nousua on myös muissa suurissa kaupungeissa. Turussa on kuitenkin tullut kuluvan vuoden aikana laskua.

Vaihtosuhte vakaa

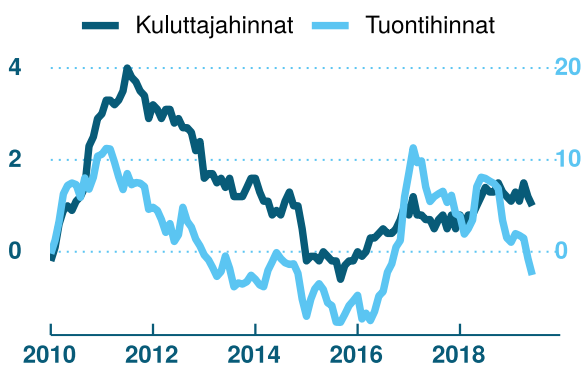
Ulkomaantavarakaupan vaihtosuhte oli huhti-kesäkuussa 0,2 prosenttia parempi kuin vuosi sitten. Teollisuustuotteissa sekä raaka-aineissa ja tuotantohyödykkeissä on pientä laskua, mutta investointi- ja kulutustavaroissa pientä paranemista.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Suomi, harmonisoitu	1,1	1,5	1,3	1,1	1,0	1,1	1,2
Euroalue, harmonisoitu	1,4	1,7	1,2	1,3	1,1	1,4	1,6
Suomi, kansallinen KHI	1,1	1,5	1,2	1,0		1,2	1,4
Tuontihinnat (tavarat)	1,8	1,5	-0,7	-2,6		-0,3	0,5
Kotimarkkinoiden perushintaind.	2,7	2,6	1,4	-0,1		1,6	1,7
Rakennuskustannusindeksi	1,8	1,7	1,2	0,6		1,1	1,2

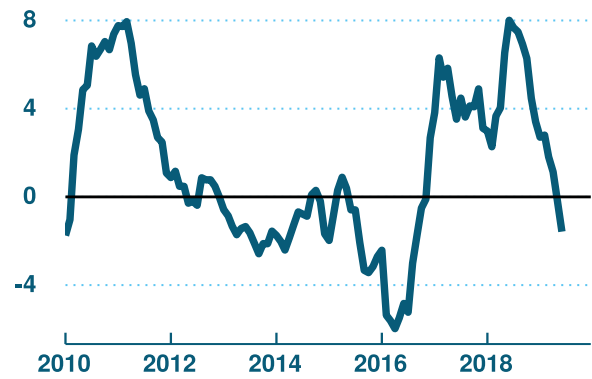
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Suhdanne 2019:1.

Hinnat (vuosimuutos, %)

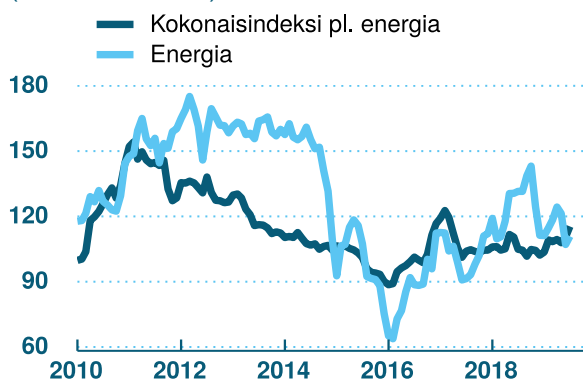

Lähde: Tilastokeskus.

Vientihinnat (vuosimuutos, %)

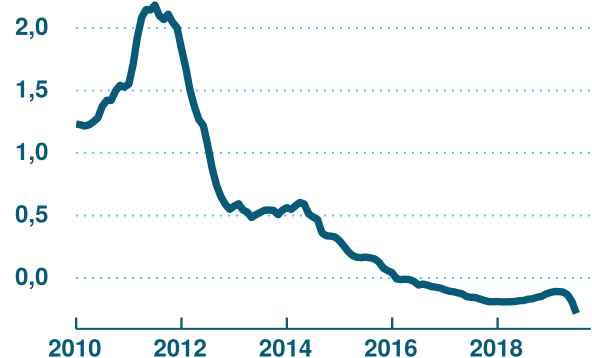

Lähde: Tilastokeskus.

Raaka-aineiden eurohinta
(ind 2015=100)

Lähde: HWWI.

12 kk, Euribor (%)

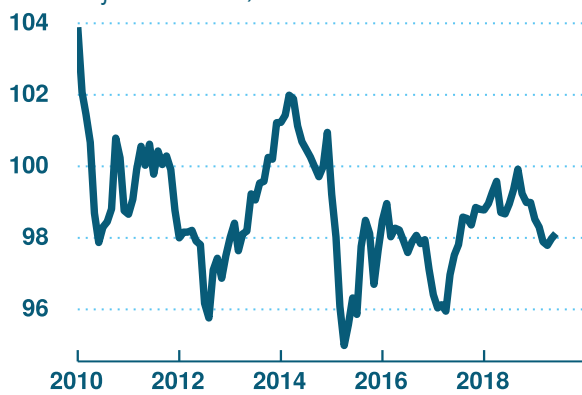
Lähde: Euroopan keskuspankki.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2019) (vuosimuutos, %)

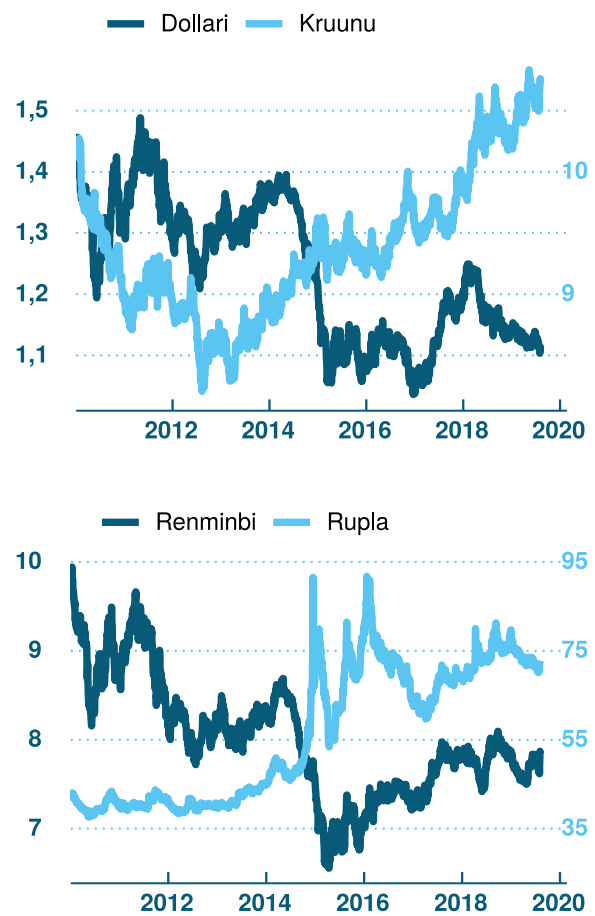
	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä
Kokonaisindeksi	1,1	1,5	1,2	1,0
Elintarvikkeet ym. (12,8 %)	0,9	2,0	0,5	1,1
Alkoholi ja tupakka (4,8 %)	3,1	3,3	3,3	3,4
Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)	-1,8	-1,6	-1,0	-1,6
Asuminen ym. (24,3 %)	2,4	2,4	2,2	2,1
Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)	0,0	-0,5	-0,2	1,0
Terveys (5,1 %)	1,3	0,9	0,9	0,8
Liikenne (14,2 %)	1,3	2,6	1,4	0,0
Viestintä (2,4 %)	-2,0	-0,5	0,5	0,1
Kulttuuri, vapaa-aika (11,4 %)	-1,1	-1,2	-0,8	-0,8
Koulutus (0,4 %)	1,3	1,2	1,2	1,2
Ravintolat ja hotellit (7,5 %)	2,4	2,7	2,9	2,1
Muut (7,5 %)	1,2	1,1	1,2	1,3

Lähde: Tilastokeskus.

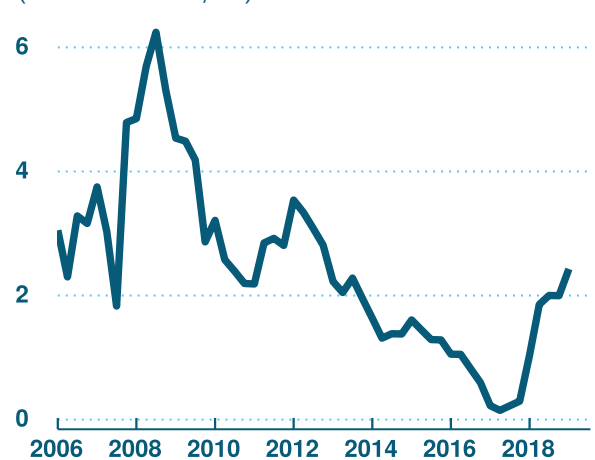
Suomen reaalin efektiivinen valuuttakurssi (ind 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

Valuuttakursseja euron suhteen

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

Verotuloarviota korotettiin

- > Vuoden 2018 julkisen rahoitusvaje kasvoi tarkistuksissa
- > Paikallishallinnon alijäämä syveni I-neljänneksellä
- > Uusi hallitus lisäsi valtion menoja heti kättelyssä

Kevään ja kesän aikana kansantalouden tilinpitoon tehdyissä tarkistuksissa julkisyhteisöjen viime vuoden rahoitusali jäämän bkt-suhde nousi 0,2 prosenttiyksikköä 0,8 prosenttiin. Myös julkinen velkaantuneisuus kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä 59,5 prosenttiin.

Ennakkotietojen mukaan vuoden I-neljänneksellä julkisen talouden rahoitusaseman bkt-suhde heikkeni vuodentakaisesta 0,3 prosenttiyksikköä.

Valtion ja sosiaaliturvarahastojen rahoitusasemat kohenivat, mutta paikallishallinnon rahoitusjäämä heikkeni 0,9 prosenttiyksikköä. Vuoden yli lasketun julkisyhteisöjen rahoitusjäämän bkt-suhde pysyi ennallaan.

Verohallinnon ja valtiokonttorin kassalukujen mukaan valtion rahoitusaseman tervehtyminen jatkui vuoden II-neljänneksellä. Tasapainottumista vauhdittivat valtiolle maksettujen tuloverojen 3,5 prosentin kasvu ja valtion menojen maltillinen, noin 1 prosentin lisäys.

Verotulojen kasvu jatkunee vahvana myös loppuvuonna, kun mm. vero vuoden 2018 jäännösverot tulevat kokonaisuudessaan maksuun tänä vuonna. Jälkikannon aikaistaminen lisää tämän vuoden tuloveron tuottoa arviolta 300-400 milj. euroa.

Verotulojen (mm. pääomatulovero ja arvonlisävero) ennakoitua nopeampi kasvu noteerattiin uuden hallituksen ensimmäisessä lisätalousarviossa. Kesäkuun lisäbudjetissa valtion tuloarviota korotettiin vajaat 300 milj. euroa ja menoja nostettiin noin 160 milj. euroa.

Menoarvion korotuksesta noin 60 milj. euroa on uuden hallituksen ohjelman mukaisia toimenpiteitä mm. liikenneväylien kunnossapitoon ja opettajien palkkaamiseen. Nämä menojen lisäykset ovat vasta alkusoittoa valmis teillä olevalle ensi vuoden talousarvioesitykselle, jossa vaalikaudelle päätetyt menojen pysyvät ja kertaluonteiset lisäykset näkevät päivänvalon.

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

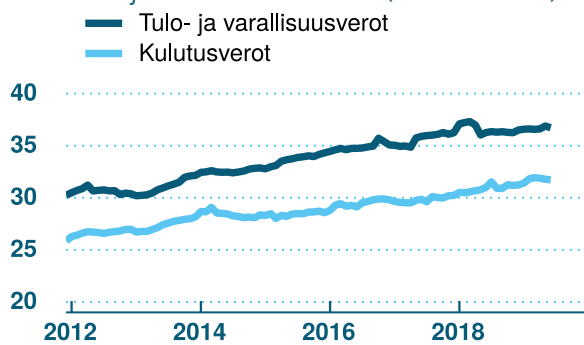
	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	12 kk ²⁾	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Valtion ja kuntien verotulot ¹⁾	1,0	-0,1	3,2	-3,8	1,7	1,9	3,5	2,8
Välittömät verot	-1,4	1,4	9,5	-5,4	1,3	0,7	4,4	2,9
Välilliset verot	4,0	-2,2	-4,0	-1,9	2,3	3,3	2,5	2,6
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos						3,1	2,6	3,0
Valtiontalous, mrd. euroa tuloylijäämä	0,6	-0,1	0,7	-0,2	-0,8	-1,8	-1,8	-1,4
Budjettitalouden velka, mrd. eur	104,4	103,6	107,1	109,5		105,0	107,0	108,5

¹⁾ Vuosimuutos, %

²⁾ 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %

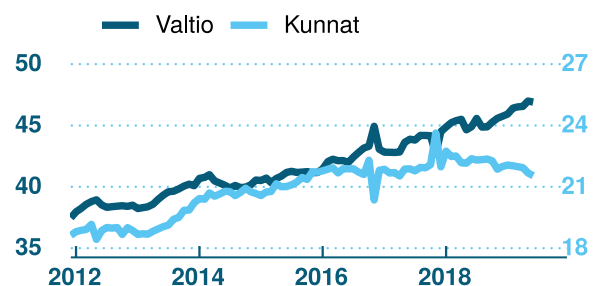
Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Suhdanne 2019:1.

Välilliset ja välittömät verot (mrd. euroa)

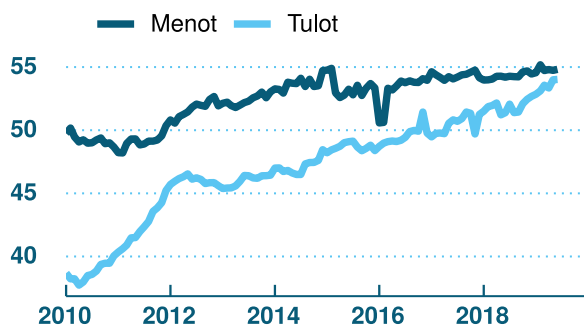
Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)

Lähde: Valtiokonttori.

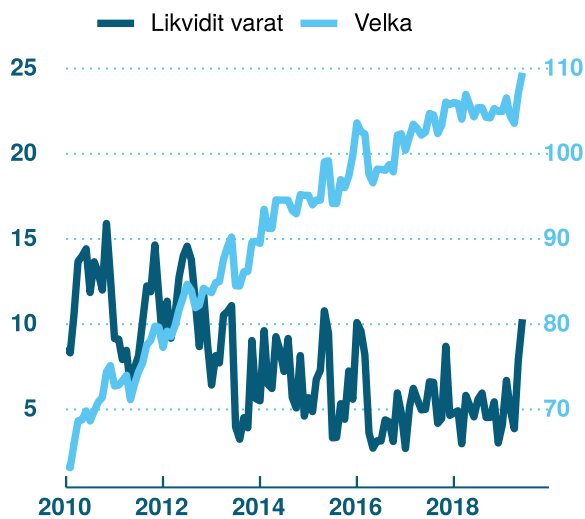
Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien volyymi (% ed. vuodesta)

	2018 ¹⁾ I	2018 ¹⁾ II	2018 ¹⁾ III	2018 ¹⁾ IV	2019 ¹⁾ I	Q _t /Q _{t-1}	2018 I-IV	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Kulutus	3,4	1,3	0,8	0,2	6,2	3,8	1,4	0,4	0,5
Investoinnit	3,9	5,5	5,7	9,0	-2,9	-4,0	6,2	-0,5	2,3

¹⁾ Työpäiväkorjattu %-muutos ed. vuodesta.

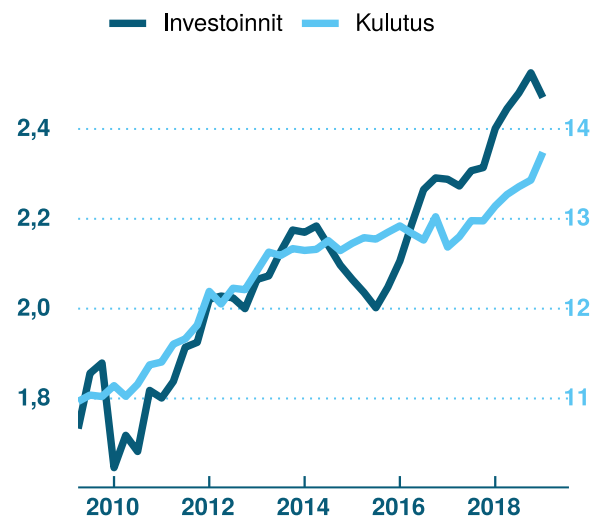
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

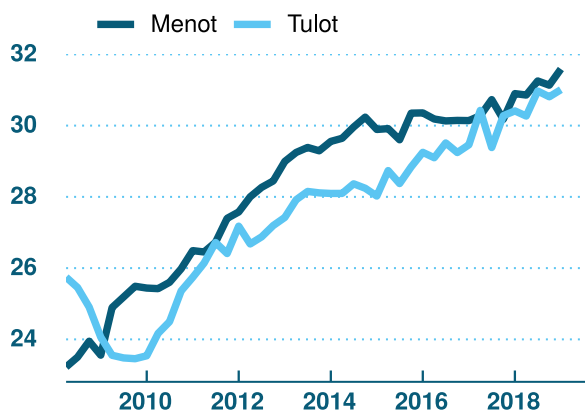
Lähde: Valtiokonttori.

Julkinen kulutus ja investoinnit (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Talousennusteet vuodelle 2019 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio	Med	Min	Max
	19.3.	10.4.	21.3.	11.6.	17.6.	9.4.	15.5.	21.5.	19.3.	7.5.			
Bkt	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,6	1,4	1,7
Tuonti	0,3	1,8	2,5	1,9	1,9	1,2	3,0	2,3	3,0	2,2	2,1	0,3	3,0
Vienti	2,7	3,0	3,0	2,8	2,9	1,8	2,7	2,5	2,5	3,2	2,8	1,8	3,2
Kulutus	1,1	1,8			1,3	1,3		1,7	1,3		1,3	1,1	1,8
— yksityinen	1,4	2,1	1,7	1,3	1,5	1,4	0,9	2,0	1,6	1,6	1,6	0,9	2,1
— julkinen	0,4	1,0	1,0	0,4	0,7	1,0	0,2	1,0	0,5	1,2	0,9	0,2	1,2
Investoinnit	1,1	1,6	1,5	1,8	0,9	1,4	0,2	1,5	1,0	1,6	1,5	0,2	1,8
Varastojen muutos (kontr.)	-0,7			0,0			1,0			-0,2	-0,1	-0,7	1,0
Kokonaiskysyntä	1,1	1,5			1,6						1,5	1,1	1,6
Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)	1,2	1,4	1,2	1,3	1,2	1,2	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,2	1,4
Työttömyysaste, %	6,7	6,6	6,0	6,5	6,6	6,5	6,3	6,2	6,5	6,7	6,5	6,0	6,7
Ansiotaso	2,2	2,7	2,3	2,4	2,7	2,3	2,5	2,5	2,5		2,5	2,2	2,7
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,0				2,9	2,0	2,0				2,0	2,0	2,9
Vaihtotase / bkt, %	-0,4		0,1	-0,7	-1,5	-0,4	-1,7	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,7	0,1

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio	Med	Min	Max
	19.3.	10.4.	21.3.	11.6.	17.6.	9.4.	15.5.	21.5.	19.3.	7.5.			
Bkt	1,2	1,5	1,8	1,5	1,2	1,0	1,0	0,8	1,2	1,2	1,2	0,8	1,8
Tuonti	2,3	1,9	2,6	1,8	2,6	0,6	2,3	1,5	2,0	3,2	2,2	0,6	3,2
Vienti	2,4	2,5	2,5	2,1	2,9	1,1	2,3	0,7	2,0	3,4	2,4	0,7	3,4
Kulutus	1,1	1,7			1,3	1,2		1,2	1,1		1,2	1,1	1,7
— yksityinen	1,3	2,0	1,8	1,4	1,6	1,3	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3	2,0
— julkinen	0,5	0,9	1,5	0,6	0,4	1,0	1,2	1,0	0,5	0,3	0,8	0,3	1,5
Investoinnit	1,0	-0,3	2,4	1,6	0,5	-0,6	0,0	1,0	1,0	1,3	1,0	-0,6	2,4
Varastojen muutos (kontr.)	0,1			0,1			-0,2			0,0	0,1	-0,2	0,1
Kokonaiskysyntä	1,5	1,6			1,5						1,5	1,5	1,6
Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5	1,4	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,6
Työttömyysaste, %	6,7	6,5	5,8	6,4	6,3	6,5	6,2	6,2	6,4	6,2	6,4	5,8	6,7
Ansiotaso	2,8	2,1	2,4	2,8	3,3	2,5	3,0	2,5	2,5		2,5	2,1	3,3
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5				1,9	0,8	2,0				1,7	0,8	2,0
Vaihtotase / bkt, %	0,1		-0,7	-0,7	-1,4	-0,6	-1,6	-1,6	-1,2	-1,4	-1,2	-1,6	0,1

Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio	Med	Min	Max
	19.3.	-	-	11.6.	17.6.	9.4.	-	-	-	-			
Bkt	1,2			1,3	1,1	0,8					1,2	0,8	1,3
Tuonti	2,3			2,6	1,9	0,2					2,1	0,2	2,6
Vienti	2,4			2,8	2,0	0,5					2,2	0,5	2,8
Kulutus	1,1				1,2	1,0					1,1	1,0	1,2
— yksityinen	1,3			1,4	1,7	1,2					1,4	1,2	1,7
— julkinen	0,6			0,1	0,3	0,5					0,4	0,1	0,6
Investoinnit	1,9			1,9	0,5	0,0					1,2	0,0	1,9
Varastojen muutos (kontr.)	0,0			0,1							0,1	0,0	0,1
Kokonaiskysyntä	1,6				1,2						1,4	1,2	1,6
Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)	1,6			1,6	1,7	1,4					1,6	1,4	1,7
Työttömyysaste, %	6,6			6,3	6,2	6,8					6,5	6,2	6,8
Ansiotaso	2,6			2,6	3,1	2,4					2,6	2,4	3,1
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5				1,7	0,0					1,5	0,0	1,7
Vaihtotase / bkt, %	0,2			-0,6	-1,4	-0,7					-0,7	-1,4	0,2

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

**The Research Institute
of the Finnish Economy**

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
